

***Corbicula fluminea* (O.F. Müller, 1774) (Bivalvia: Cyrenidae) al riu Montsant (Priorat, Catalunya)**

Roger Pascual¹, Guillermo García¹, Sergio Quiñonero-Salgado² & Joaquín López-Soriano^{2*}

¹BioSciCat – Societat Catalana de Ciències per la Conservació de la Biodiversitat, Rambla Nova 21, entresol 1r, 43003 Tarragona, Spain

²Associació Catalana de Malacologia, Museu Blau, Plaça Leonardo da Vinci 4-5, 08019 Barcelona, Spain

Rebut el 20 d'octubre de 2022
Acceptat el 3 de novembre de 2022

Editat per Jordi Corbella

© Associació Catalana de Malacologia (2022)

El gènere *Corbicula* von Mühlfeld, 1811 és un dels principals invasors de les aigües continentals ibèriques i europees, amb presència a Catalunya de fins a set tàxons (López-Soriano & Quiñonero-Salgado, 2022). Entre aquests, *Corbicula fluminea* (O.F. Müller, 1774) representa el més estès, amb presència també a la majoria de les conques fluvials ibèriques (Zamora-Martín *et al.*, 2018).

Dins la conca de l'Ebre, a Catalunya es coneix la presència de *C. fluminea* al seu curs principal i al tram baix del riu Segre (Quiñonero-Salgado & López-Soriano, 2016; Quiñonero Salgado *et al.*, 2019; CHE 2021), però no se n'ha reportat la presència a d'altres afluents. A la present nota es donen a conèixer dues poblacions d'aquesta espècie al riu Montsant, a la comarca del Priorat (província de Tarragona) (Figures 1 i 2).

– Riu Montsant, a la Capelleta (Cabacés, entre Cabacés i La Figuera), [31TCF08816658], 238 m. Lluç Pascual i Quim Vaqué *leg.*, 16/07/2022: 3 exemplars adults capturats vius. Roger Pascual *leg.*, 08/10/2022: 11 exemplars morts i 41 valves trobades a la llera seca del riu.

– Riu Montsant, Pont Vell de Cabacés (Cabacés), [31TCF07316844], 273 m. Lluç Pascual *leg.*, 20/07/2022, 2 exemplars adults capturats vius.

El rang de les dimensions dels exemplars trobats és de 10-22 mm d'alçada i 12-24 mm de longitud, tractant-se, per tant, d'exemplars adults. Tots els espècimens mostren les característiques prototípiques de l'umbó i les dents laterals (Quiñonero-Salgado & López-Soriano, 2016) (Figura 2).

El riu Montsant és un afluent del riu Siurana, al seu torn un dels afluents principals del riu Ebre a Catalunya. Drena una conca amb una alta biodiversitat, on no s'hi han identificat, fins ara, moltes espècies invasores aquàtiques.

La presència d'aquesta espècie a un afluent secundari i en un tram fluvial d'escàs i irregular cabal, representa un grau d'expansió notable, i que caldrà monitoritzar detalladament, per poder avaluar els possibles impactes sobre la biota nadiua. L'expansió d'aquest

bivalve sembla imparable i estar accelerant-se darrerament, com per exemple al riu Llobregat (veure aquest mateix volum, Quiñonero-Salgado *et al.*, 2022), per tant és molt factible que es pugui reportar la seva presència a curt termini a d'altres indrets de la nostra geografia, encara aparentment lliures de la seva invasió.

Agraïments

A Lluç Pascual, Quim Vaqué i als companys de MN Consultors i Biosicat, que han col·laborat en els mostres per les conques fluvials de la zona. També a Glòria Guillén i Albert Orozco per comentaris crítics al manuscrit.

Bibliografia

Confederación Hidrográfica del Ebro (2021). *Estudio de distribución de Corbicula fluminea en el eje del río Ebro*. 2021, 106 pp. Ed. CHE, Zaragoza.

López-Soriano, J. & Quiñonero-Salgado, S. (2022). Una nueva especie del género *Corbicula* (Bivalvia: Cyrenidae) presente en el bajo Ebro. *Nemus* 12, 148–159.

Quiñonero-Salgado, S. & López-Soriano, J. (2016). El género *Corbicula* Mühlfeld, 1811 (Corbiculidae: Bivalvia) en el bajo Ebro (NE de la península Ibérica). *Nemus* 6, 9–33.

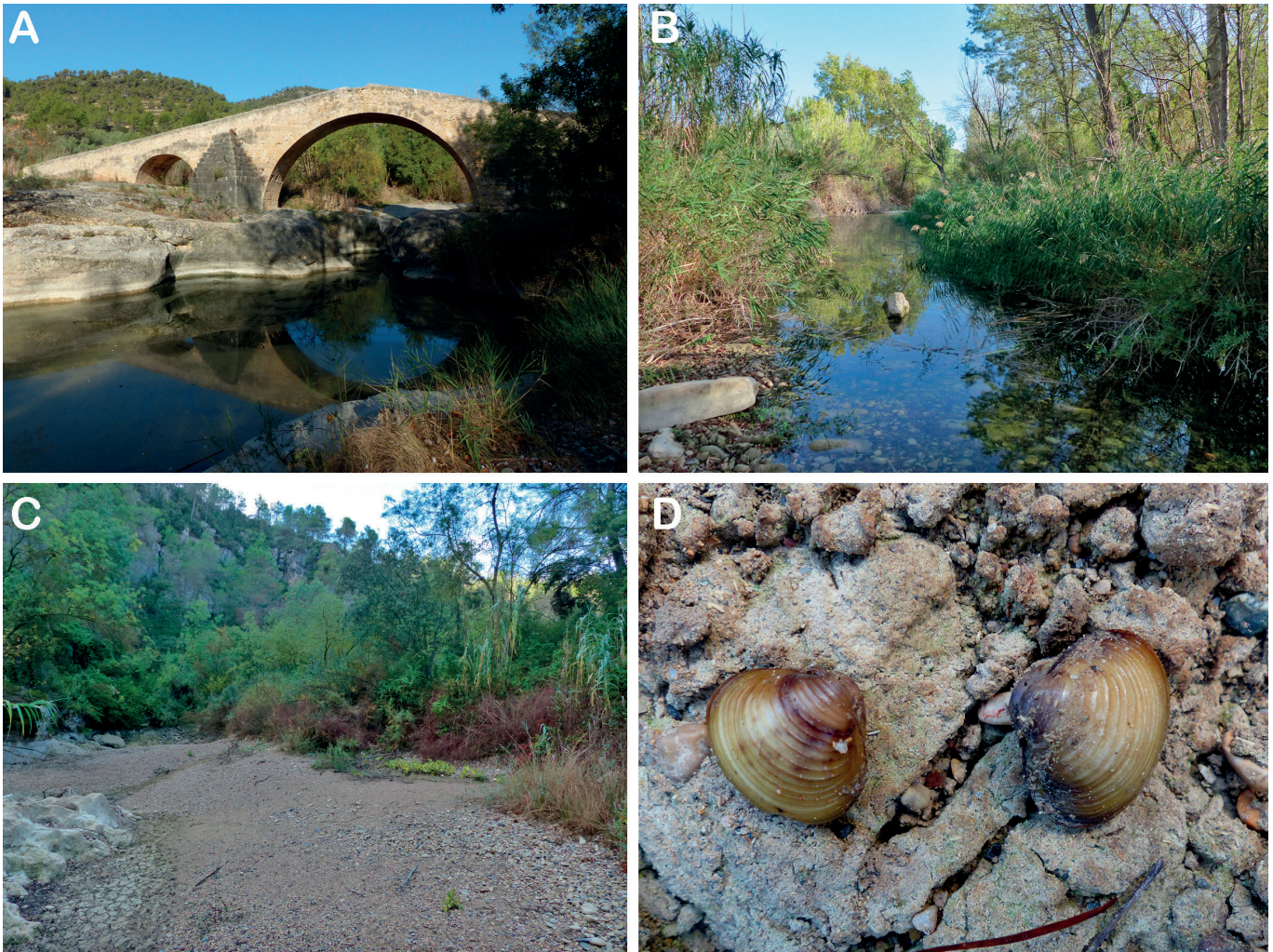
Quiñonero-Salgado, S., Candón, C.J. & López-Soriano, J. (2022). Una nueva localidad para *Corbicula fluminea* (O.F. Müller, 1778) en la cuenca del río Llobregat. *Spira* 8, 107-109.

Quiñonero Salgado, S., López Soriano, J. & Pla Ventura, M. (2019). Revisión actualizada de los moluscos de agua dulce del bajo Ebro (NE península Ibérica). *Spira* 7, 9–19.

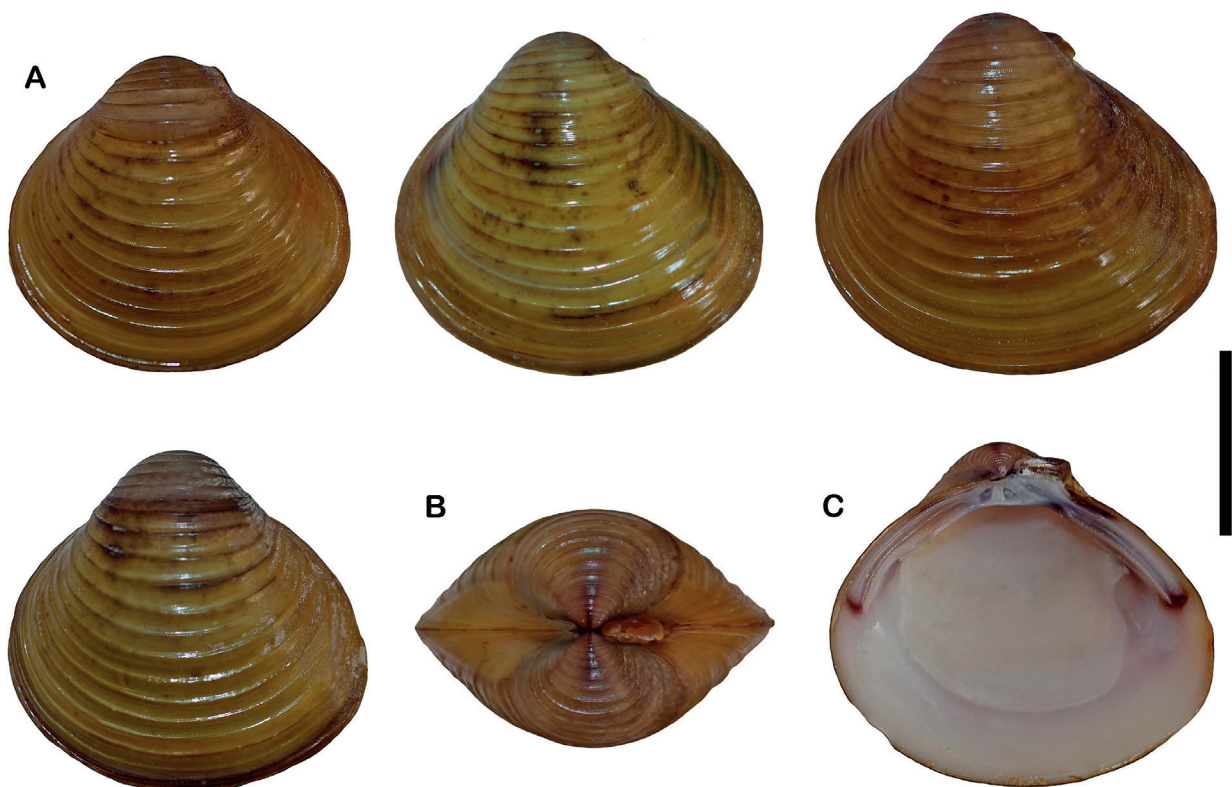
Zamora-Marín, J.M., Zamora-López, A., Sánchez-Pérez, A., Torralva, M. & Oliva-Paterna, F.J. (2018). Establecimiento de la almeja asiática *Corbicula fluminea* (Müller, 1774) en la cuenca del río Segura (SE Península Ibérica). *Limnetica* 37, 1–17.

*Autor corresponsal.

Adreça electrònica: qlopezs@yahoo.com

Figura 1. Localitats de la troballa de *Corbicula fluminea* al riu Montsant. A-B) Pont Vell de Cabacés. C) Riu Montsant a la Capelleta, mostrant trams de riu amb aigua i amb la llera completament seca. D) Exemplant de *C. fluminea* fotografiats *in situ* a la llera del riu.

Figura 2. Exemplant de *Corbicula fluminea* del riu Montsant. A) Vista externa de diferents exemplars. B) Vista superior de l'umbó, mostrant la taca blava característica de l'espècie. C) Vista interior d'una valva, mostrant la taca característica distal a les dents laterals.